

برای دریافت نسخه الکترونیک کتاب

«نظم جهانی»

کلیک کنید

نویسنده: هنری کیسینجر
ترجمه: سنجر سهیل

<https://nebesht.press/product/world-order-by-henry-kissinger-tr-by-s-sohail/>

صبح ۸ <https://8am.af>
روایت دپروز، آئینه امروز، نوید فردا

تاریخ ساریبانان افغان در استرالیا

<https://8am.af/2018/03/19/> دوشنبه، ۲۸ حوت، ۱۳۹۶ - <https://8am.af/author/admin8am/> هشت صبح

سیدفهم هاشمی

در این مطلب گوشه‌هایی از تاریخ افغانانی را که ۱۵۷ سال قبل وارد استرالیا شدند، می‌نویسیم، به زوایای شگفتی‌آورش می‌پردازیم و جنبه‌هایی را که در یک و نیم قرن گذشته خاموش ماند، خواهیم نوشت.

بر اساس بررسی‌هایی که در اواخر ۲۰۰۸ میلادی انجام دادیم حدود ۹۵ درصد مردم افغانستان از این موضوع آگاهی نداشتند. این آمار شامل مقامات بلند رتبه‌ی دولتی نیز می‌شد. گویا این بی‌باوری‌ها تا اکنون نیز ادامه دارد. همچنان که اوایل سال ۲۰۱۷ برای اولین بار در تاریخ معاصر افغانستان و استرالیا رییس‌جمهور غنی وارد استرالیا شد، صدراعظم استرالیا مایکل تنبول هنگام ورود رییس‌جمهور افغانستان در استرالیا بیانیه‌ای ایراد کرد و در آن به وضاحت از حضور افغانان ساریبان و نقش‌شان به عنوان گوشه‌ای از تاریخ این براعظم با افتخار یاد کرد، کاری که رییس‌جمهور غنی هیچ تأملی در رابطه به آن نداشت. بر اساس مشاهده‌ی من به عنوان افغان و مستندسازی که حدود ۸ سال است در زمینه کار می‌کند، کار رییس‌جمهور دو پیام بسیار روشن داشت: معلومات نداشتن شخص رییس‌جمهور و تپیش از تاریخ کشوری به نام افغانستان و یا علاقه نداشتن به مسایل تاریخی و فرهنگی کشورش. با آن هم تاریخ افغانان ساریبان در استرالیا سزاوار خاموش ماندن نیست. تاریخی که بازیگران اصلی‌اش افغانان بودند و به دلایل مختلف از طرف کشور میزبان و از جانب افغانستان توجهی بر آنان صورت نگرفت، مردان آهنینی که در آن زمان به صادق‌ترین مهاجرین معروف بودند و از شهامت امروز نیز در مراسم رسمی و غیررسمی استرالیایی‌ها یاد می‌شود. تأسیس اولین خط آهن بین استرالیای جنوبی و شمالی، برقراری اولین خط تلگراف این کشور که استرالیا را به بریتانیای کبیر وصل کرد، ترویج دین اسلام، استخراج معادن و باغداری را

می‌توان به عنوان مثال‌های برانزدهی کارنامه‌ی افغان‌های ساریبان یادآور شد. محققان معتقداند که بر علاوه، افغان‌ها فرهنگ جدیدی را نیز در این سرزمین با خود آوردند. موسیقی و رقص جدید که تا آن زمان در استرالیا بی‌سابقه بود.

اما این افغانان کی‌ها بودند؟ چرا آن طرف کره‌ی زمین سفر کردند؟ از کجا وارد استرالیا شدند؟ چه زبانی صحبت می‌کردند؟ به چه عقیده و مذهبی داشتند؟ و سرانجام چرا به نام افغان مسما شدند؟

به قول پامله راجکوسکی نویسنده‌ی کتاب «در راه افغانان ساریبان، ۱۹۷۸میلادی» بدون زحمات و جان‌فشانی‌های افغانان ساریبان، استرالیا‌ی امروز ۵۰ تا ۶۰ سال عقب مانده‌تر از استرالیا‌ی کنونی می‌بود. تمام انکشافاتی که در سال‌های ۱۸۶۰ تا ۱۹۲۰ انجام یافت از برکت نقل و انتقالات اشیا و مواد مختلف ضروری در ساختن راه آهن، خط تلگراف، مواد خوراکی و هر چیز دیگر بود. آن هم در زمانی که افغانان ساریبان با شترهای‌شان در دشت‌های خشک و سوزان استرالیا از شرق تا غرب و از شمال تا جنوب راه می‌پیمودند. این در حالی است که بقیه انواع وسایل انتقالی مثل اسب و قاطر قادر به انجام چنین کاری در دشت‌های استرالیا نبودند. اهمیت ساریبانان افغان و شترهای‌شان از بعد شکست انگلیس‌ها در جنگ‌های افغان و انگلیس به عنوان وسیله‌ی ترانسپورتی به خوبی برای انگلیس‌ها هویدا بود.

داکتر مایک اسمیت، محقق تاریخ افغانان ساریبان در موزیم ملی استرالیا، زمان ورود افغانانی را که برای اولین بار وارد سرزمین استرالیا شدند، سال ۱۸۶۰ گفته می‌نماید: «برای اولین بار سه تن از افغانان به نام‌های دوست محمد، حسن خان و علی بلوچ خان وارد این سرزمین شدند.»

تجارب این سفر باعث می‌شود تا تاسی الدر ۳۱ تن از مردان افغان را همراه با ۱۱۴ شتر در سال ۱۸۶۶میلادی که سفرشان از طرف دولت استرالیا طرح‌ریزی شد و این بار کارشان بیشتر جنبه‌ی تجارتی داشت، وارد این کشور کند. این گروه از افغانان و یاران اروپایی‌شان سفر مشهور بوک و ویلز را مؤفانه به پایان رساندند. سفر صحرایی سه هزار کیلو متری که برای اولین بار راه تجارتی بین استرالیا‌ی شمالی و استرالیا‌ی جنوبی را گشود و از آن به بعد این مسیر بهترین راه مواصلاتی به شمار می‌رفت.

اگرچه تعدادی از افغانان ساریبان که آن زمان وارد استرالیا شده بودند، از افغانستان امروز نبودند ولی اکثریت این افغانان از قلمرو پادشاهی افغانستان، از دو طرف خط دیورند و از هند بریتانوی آن زمان وارد سرزمین استرالیا شدند. قبیله‌هایی که افغانان متعلق به آن بودند و از همان جا سفر کردند، می‌توان شامل قبایل دو طرف خط دیورند، قسمت زیادی از قندهار افغانستان، غزنه و کابل دانست. در این میان اقوام افغان عبارت از درانی‌ها، آفریدی‌ها، بلوچ‌ها، مهمندها، فارس‌ها، بنگش‌ها، سلیمان‌خیل، خرطی‌ها، ترین، توخی، ناصری، بابری، شینواری، کتوازی، منانی، تفتانی، لغمانی‌ها، میهن‌خیل، و بلوچ‌ها بودند و تعدادی غیر افغانی از جمله پنجابی، سندی هندو، گوهاتی، راجستانی و بنگال در اواخر بین این افغانان اضافه شدند. زبان این افغانان پشتو و فارسی بوده و مکالمات به زبان‌های پنجابی و اردو نیز وجود داشته است.

حدود نود درصد این ساریبانان از دین اسلام پیروی می‌کردند و تعدادی پیرو ادیان سیک و هندو نیز بین این ساریبانان وجود داشته است. با همه، تفاوت‌هایی که در بالا ذکر شد، همه، این ساریبانان را به نام افغان می‌شناختند و ساریبانان نیز برادروار در پیشرفت و ترقی استرالیا دوشادوش همدیگر مصروف کار بودند.

در اوایل ورود، افغانان مسئولیت انتقال تمام اموالی را به عهده داشتند که در دشت‌های استرالیا سرازیر می‌شد. از شهرها بر علاوه آب و غذای روزمره، انتقال اسباب و وسایل اولین خط ریل شمال و جنوب استرالیا، اثاثیه‌ی خانه، خط و مراسلات، وسایل کار برای معادن و دوا نیز به دوش افغانان بوده است. از طرف دیگر افغانان تمام تولیدات صحرانشینان از جمله روغن و پشم را به شهرها انتقال می‌دادند.

در ۶۰ سال فعالیت مستقیم افغانان در استرالیا تمام مردمان صحرانشین این کشور متکی به ساریبانان افغان و حیوانات‌شان بودند. حتا از لحاظ سرگرمی، مسابقات شترسواری جایگاه خاصی بین مردم استرالیا داشت. امروز هم نسل‌های افغانان ساریبان این مسابقات را به یادبود از پدران‌شان، در شهرهای مختلف این کشور برگزار می‌کنند.

گفته می‌شود در قافله‌های ساریبانان سی تا چهل شتر در یک مسیر راه می‌افتاد، ۸ تا ۱۰ کیلو متر را در روز پیاده طی می‌کردند. بردن و آوردن سفارشات از یک شهر تا شهر دیگر حدود ۶ ماه را بر می‌گرفت. قافله‌ی ساریبانان افغان ارزان‌ترین و مطمئن‌ترین وسیله‌ی ترانسپورتی سال‌های ۱۸۶۰ تا ۱۹۲۰ میلادی به شمار می‌رفت.

با این همه، دولت استرالیا در سال ۱۹۰۱ قانون جدیدی را به تصویب می‌رساند؛ «قانون استرالیا‌ی سفیدپوست» که بر اساس آن تمامی اتباع غیر سفیدپوست به عنوان شهروند دوم شناخته شدند. در میان باشنده‌گان استرالیا، افغانان آسیب‌پذیرترین‌شان به شمار می‌رفتند. افغانان دیگر اجازه‌ی تجارت آزاد را نداشتند و به عنوان شهروند استرالیا شناخته نمی‌شدند، تبعیض علیه‌شان به شدت رشد می‌کرد، مجتمع‌های‌شان متفرق می‌شد و حتا هر از گاهی با به شکل مرموزی کشته می‌شدند و یا هم خودکشی می‌کردند.

در همین روزگار اولین وسایل نقلیه‌ی موتوردار وارد استرالیا شد و در نهایت تا سال‌های ۱۹۲۰ دیگر افغانان و شترهای‌شان در استرالیا خریداری نداشتند. در این زمان عده‌ی کثیری از استرالیا به افغانستان برگشتند و عده‌ای هم با پذیرفتن تمام مشکلات آن زمان و گاه هم به دلیل نداشتن پول برگشت، در استرالیا باقی ماندند.

با آن هم، نسل‌هایی از این افغانان هنوز در استرالیا زنده‌گی می‌کنند و از پدران‌شان -مردان آهنین- با افتخار یاد می‌کنند، گاه آهنگ‌های یادگار نیاکان‌شان را زمزمه می‌کنند و آرزوی دیدن اقوامی را که ۱۴۰۰۰ کیلومتر دورتر از آن‌ها زنده‌گی می‌کنند، دارند. آن طرف قضیه، تعدادی از نسل‌های افغانان ساریبان که سال‌های ۱۹۲۰ همراه با فامیل و اولادشان به کشور خود برگشته‌اند، بدون شک در گوشه‌هایی از افغانستان، هند و یا پاکستان امروز زنده‌گی می‌کنند، که در هر دو صورت این تاریخ نیاز به تحقیقات و پژوهش مزید و همه‌جانبه دارد که متأسفانه در شرایط فعلی افغانستان کار بس دشواری به نظر می‌رسد.

(/#facebook)

australia%2F&linkname=%D8%AA%D8%A7%D8%B1%D9%8A%D8%AE%20%D8%B3%]

(/#google_plus) (#telegram) (#email)

australia%2F&title=%D8%AA%D8%A7%D8%B1%D9%8A%D8%AE%20%D8%B3%D8%A

سیاست فرهنگ فلسفه
مجله زامین
را از دست ندهید!

(http://zameenmag.com/)

مطالب مرتبط